Dosarul nr.21r-568/24
nr. 1-23157100-02-21r-21032024

D E C I Z I E

15 noiembrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,
în componența:
Președintele ședinței, judecător Spoială Alexandru
judecători Băbălău Denis
Chiroșca Igor

a judecat în procedură scrisă, în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul avocatului în interesele condamnatului declarat împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi (sediul *****) nr.21ji-341/2023 din 23 februarie 2024.

Procedura de înștiințare fiind îndeplinită.

Verificând legalitatea încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

C O N S T A T Ă:

1. La data 03.11.2023, în Judecătoria Anenii Noi, sediul *****, a parvenit cererea înaintată de avocatul Arsen Saruhanean în interesele condamnatului Țap Vadim cu privire la aplicarea actului de amnistie în temeiul Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

2. În motivarea cererii s-a menționat că administrația Penitenciarului nr.12-***** neîntemeiat i-a refuzat condamnatului în aplicarea prevederilor legii privind amnistia, fiind eliberat în acest sens un răspuns sub nr.5/Ț-120/23 din 05.10.2023, cu care nu este de acord.

3. Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi (sediul *****) nr.21ji-341/2023 din 23 februarie 2024, a fost respinsă cererea înaintată de avocatul Arsen Saruhanean în interesele condamnatului Țap Vadim cu privire la aplicarea actului de amnistie în temeiul Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, ca fiind neîntemeiată.

4. *Invocând ilegalitatea încheierii judecătorului de instrucție, avocatul în interesele condamnatului* a declarat recurs prin care solicită casarea integrală ca fiind

ilegală şi neîntemeiată, încheierea Judecătoriei Anenii Noi, sediul ***** din 23.02.2024, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea înaintată de avocatul Arsen Saruhanean în interesele condamnatului Ţap Vadim cu privire la aplicarea actului de amnistie în temeiul Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, şi anume reducerii termenului de pedeapsă cu 1/4 din termenul de pedeapsă stabilit, cu emiterea unei noi decizii prin care cauza să fie remisă la rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată.

5. Potrivit prevederilor art.447 alin (1) și (2) Codul de procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.* Reprezentantul Penitenciarului nr. 12 *****, avocatul și condamnatul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referințe sau completări la cererea de recurs. Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați legal, instanța de recurs a dispus examinarea cauzei fără prezența părților la proces.

6. Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău**,** examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, cercetând materialele cauzei, consideră necesar de a respinge recursul avocatului în interesele condamnatului declarat împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi (sediul *****) nr.21ji-341/2023 din 23 februarie 2024, ca fiind nefondat, din următoarele considerente.

7. Conform art.437 alin.(1), pct. 4) Codul de procedură penală, *pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.*

8. Potrivit art. 448 alin.(1) Codul de procedură penală, *judecînd recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs. Instanţa de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.*

9. Potrivit art. 449 alin. (1), pct. (1), lit. a) Codul de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.*

10. Conform art. 469 Codul de procedură penală, *la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume: 1) liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen (art.91 din Codul penal); 2) înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai*

blândă (art.92 din Codul penal); 3) liberarea de la executarea pedepsei penale a persoanelor grav bolnave (art.95 din Codul penal); 4) amânarea executării pedepsei pentru femeile gravide şi persoanele care au copii în vârstă de până la 8 ani (art.96 din Codul penal), anularea amânării executării pedepsei de către acestea, liberarea lor de pedeapsă, înlocuirea pedepsei sau trimiterea pentru executare a pedepsei neexecutate; 5) reabilitarea judecătorească (art.112 din Codul penal); 6) schimbarea categoriei penitenciarului (art.72 din Codul penal); 7) înlocuirea amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunității sau închisoare (art.64 din Codul penal); 8) înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunității cu închisoare (art.67 din Codul penal); 9) anularea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei sau, după caz, a liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen, cu trimiterea condamnatului pentru executarea pedepsei neexecutate (art.90 şi 91 Cod penal); 10) căutarea persoanelor condamnate care se ascund de organele care pun în executare pedeapsa; 11) executarea sentinței în cazul existenței altor hotărâri neexecutate, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea ultimei hotărâri; 12) computarea arestării preventive sau a arestării la domiciliu, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea hotărârii de condamnare; 13) prelungirea, schimbarea sau încetarea aplicării măsurii de constrângere cu caracter medical alienaților (art.101 din Codul penal); 13[1]) internarea forțată într-o instituție ftiziopneumologică (art.96[1] din Codul penal); 14) liberarea de pedeapsă sau ușurarea pedepsei în temeiul adoptării unei legi care are efect retroactiv ori ameliorarea, în alt mod, a situației (art.10 şi 10[1] din Codul penal), precum şi excluderii din hotărârea de condamnare a unor capete de acuzare dacă persoana condamnată a fost extrădată; ***15) liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art.295 din Codul de executare);*** *16) liberarea de executare a pedepsei în legătură cu expirarea termenelor de prescripție ale executării sentinței de condamnare (art.97 din Codul penal); 17) explicarea suspiciunilor sau neclarităților care apar la punerea în executare a pedepselor; 17[1]) constatarea condițiilor de detenție a condamnaților; 18) alte chestiuni prevăzute de lege care apar în procesul executării pedepselor de către condamnați.*

11. Colegiul penal reține că, prin sentința Judecătoriei Ştefan Vodă din 09 octombrie 2013, Ţap Vadim a fost achitat de sub învinuirea adusă în baza ***** Cod penal, din motiv că fapta nu a fost comisă de el. Prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chișinău din 19 martie 2015, a fost admis apelul procurorului, casată sentința contestată şi pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță. Ţap Vadim a fost condamnat în baza art.*****alin.(2) lit. d) Cod penal la 7 ani

închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau a exercita anumite activități legate de angajare în câmpul muncii pe un termen de 3 ani, în baza art.***** alin. (1) lit. b1) Codul penal la 8 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau a exercita anumite activități de antreprenoriat sau legate de angajare în câmpul muncii pe un termen de 3 ani. Conform art.84 Codul penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parţial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 9 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau a exercita anumite activităţi de antreprenoriat sau legate de angajare în cîmpul muncii pe un termen de 3 ani, cu executarea în penitenciar de tip închis. Conform deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 29 iulie 2015, s-a decis inadmisibilitatea recursului recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 19 martie 2015, în cauza penală în privinţa lui Ţap Vadim, ca fiind vădit neîntemeiat.

12. Conform răspunsului nr.5/Ț-120/23 din 05.10.2023 eliberat de administrația Penitenciarul 12-*****, s-a informat petiționarul că în privința condamnatului nu poate fi aplicată Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia, dat fiind faptul, că acesta execută pedeapsa inclusiv pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.***** Codul penal, și astfel cade sub restricția prevăzută la art.107 alin.(3) Codul penal.

13. Potrivit art.107 Codul penal, *amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei. Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranţă şi asupra drepturilor persoanei vătămate.* ***Amnistia nu se aplică în cazul săvârșirii de infracțiuni prevăzute la art.*** *166^1 alin. (2)–(4), precum şi persoanelor care au săvârşit asupra minorilor infracțiuni prevăzute la art. 171–175^1, 201, *****, 208, 208^1 şi 208^2*

14. Potrivit art. 272 alin.(1) Codul de executare, *în cazul amnistiei, în temeiul art.107 din Codul penal, care liberează condamnatul de executarea în continuare a pedepsei, fie reduce pedeapsa sau o comută, instituțiile şi organele care asigură executarea categoriei respective de pedeapsă examinează aplicabilitatea actului de clemență fiecărui condamnat şi, după caz, cu acordul condamnatului, înaintează un demers instanței de judecată competente conform art.470 Cod de procedură penală. La demers se anexează dosarul personal al condamnatului, dovezile motivelor de fapt şi de drept invocate. Demersul se judecă în condițiile Codului de procedură penală.*

15. Potrivit art. (1) alin. alin. (1-2), (6) din Legea 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, prezenta lege se aplică condiționat şi exclusiv persoanelor bănuite, învinuite şi inculpate, precum şi persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe

parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă şi sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art.2–5, 7, 8. Aplicarea amnistiei față de persoanele condamnate se decide de comisiile speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate (în continuare – comisii speciale), instituite, în acest sens, în cadrul fiecărei instituții care pune în executare pedeapsa, din reprezentanți ai Administrației Naționale a Penitenciarelor şi ai Inspectoratului National de Probațiune. Comisiile speciale se instituie prin ordinul ministrului justiției şi activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiției. Persoana condamnată poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanța de judecată privind examinarea posibilității aplicării amnistiei doar dacă a fost refuzată de comisia specială.

16. Potrivit ordinului Ministrului Justiției nr. 44 din 18.02.2022 cu privire la aprobarea Regulamentului - cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate (pct.61-62) - În cazul în care în procesul examinării cererii se constată că condamnatul nu se încadrează în prevederile art. 3–5, 7 sau 8 din Legea nr. 243/2021, solicitarea acestuia de a fi examinat la comisia specială se va respinge, cu informarea condamnatului despre motivul respingerii solicitării. În cazul în care în procesul examinării cererii se constată că condamnatul se încadrează în prevederile art. 3–5, 7 sau 8 din Legea nr. 243/2021, examinarea la comisia specială la cererea depusă de către condamnat sau reprezentantul acestuia va avea loc în condiții generale, cu includerea lui în lista persoanelor ce urmează a fi evaluate psihologic și supuși procesului de caracterizare.

17. Colegiul penal reține că, la data 03.11.2023, în Judecătoria Anenii Noi, sediul *****, a parvenit cererea înaintată de avocatul Arsen Saruhanean în interesele condamnatului Țap Vadim, cu privire la aplicarea actului de amnistie în temeiul Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

18. Totodată, Colegiul penal apreciază soluția fondului privitor la aplicabilitatea art.107 alin.(3) Codul penal, amnistia nu se aplică în cazul săvârșirii de infracțiuni prevăzute la art.166^1 alin. (2)–(4), precum şi persoanelor care au săvârșit asupra minorilor infracțiuni prevăzute la art. 171-175^1 , 201, *****, 208, 208^1 şi 208^2 .

19. Colegiul penal conchide că, norma prevăzută la art.107 alin.(3) Codul penal, este o normă generală, care se aplică direct în cazul soluționării chestiunilor privind amnistia, astfel prevederile art.107 alin.(3) Codul penal, indică expres că, amnistia nu se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni prevăzute la art.***** Codul penal,

infracțiune la care a fost condamnat Țap Vadim. Prin urmare, norma prevăzută la art.107 alin.(3) Codul penal, este o normă penală generală, care se aplică direct în cazul soluționării chestiunilor privind amnistia, iar normele derogatorii au prioritate față de normele speciale.

20. Astfel, instanța reiterează că potrivit art.107 alin.(3) Codul penal, amnistia nu se aplică persoanelor care au săvârșit asupra minorilor infracțiuni prevăzute la art.***** Codul penal. Deci, condamnatului Țap Vadim nu îi sunt aplicabile prevederile Legii 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, dat fiind că acesta a săvârșit asupra persoanei minore infracțiunea prevăzute la art.***** Codul penal.

21. Reieșind din circumstanțele constatate în coraport cu prevederile legale aplicabile, instanța de recurs atestă că prevederile Legii 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova sînt aplicabile în măsura în care nu contravin cerințelor generale de aplicare a amnistiei prevăzute de art.107 Codul penal.

22. Deci, contrar alegațiilor părții recurente, Colegiul penal menționează că la examinarea cererii înaintate de condamnatul Țap Vadim privind examinarea posibilității aplicării prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021 în privința sa, instanța de fond nu a comis careva erori, iar încheierea contestată este una justificată și motivată.

23. Prin urmare, argumentele instanței de fond la adoptarea soluției în cauză, în virtutea corectitudinii lor şi pentru a evita repetări inutile sunt acceptate şi de instanța de recurs, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010*, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deşi obligă instanțele să îşi motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurkvs Olanda, 19 aprilie 1994*, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

24. În situația în care instanța de fond şi-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță. (*Garcia Ruis contra Spaniei, Hei le contra Finlandei*). Astfel, Colegiul penal menționează că, motivarea hotărârii este un proces de analiză şi sinteză a actelor şi

lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu şi sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, aşa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față.

25. Reieșind cele invocate instanța constată că, faptele menționate constituie o omitere a prevederilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului: ”Convenția impune obligația oricărei instanțe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit. Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiției, nu poate fi întotdeauna înțeleasă că impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părților. Instanțele naționale sunt obligate să-și motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligație de a se pronunța asupra problemelor cele mai importante ridicate în speță”, a se vedea în acest sens cauza *(Ruiz Torija și Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 9 decembrie 1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 6 iunie 2006*).

26. Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

27. Prin urmare, instanța de fond just a ajuns la concluzia justă că în privința condamnatului Țap Vadim nu pot fi aplicate prevederile Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia, dat fiind faptul, că acesta a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art.***** Codul penal, fiind în prezența interdicției stabilite expres de art.107 Codul penal*,* motiv pentru care Colegiul penal respinge ca fiind nefondat recursul avocatului în interesele condamnatului, or cererea de recurs declarată nu conține nici unul din temeiurile prevăzute de art.444 din Codul de procedură penală, pentru atacarea hotărârilor cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, fiind indicat doar dezacordul cu hotărârea contestată, cerințele înaintate nefiind motivate prin careva argumente plauzibile, cu menținerea încheierii Judecătoriei Anenii Noi (sediul *****) nr.21ji-341/2023 din 23 februarie 2024.

28. În conformitate cu art.469-471 Codul de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat recursul avocatului în interesele condamnatului și se menține fără modificări încheierea Judecătoriei Anenii Noi (sediul *****) nr.21ji-341/2023 din 23 februarie 2024.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător Spoială Alexandru

judecător Băbălău Denis

judecător Chiroșca Igor